

## JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email [redactieJnB@rechtspraak.nl](mailto:redactieJnB@rechtspraak.nl)

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2023



### Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht .....	2
Handhaving .....	2
Omgevingsrecht .....	3
Wabo .....	3
8.40- en 8.42-AMvB's .....	4
Natuurbescherming .....	5
Waterwet .....	6
Ambtenarenrecht .....	6
Bijstand .....	7
Sociale zekerheid overig .....	8
Bestuursrecht overig .....	9
Inburgering .....	9
Vreemdelingenrecht .....	11
Asiel .....	11
Richtlijnen en verordeningen .....	11
Toezicht en vrijheidsontneming .....	12
Ophouding .....	14

**De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.**

## Algemeen bestuursrecht

JnB 2023, 818

ABRS, 04-10-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3682](#)

college van burgemeester en wethouders van Midden-Groningen, appellant.

Awb

**PROCESBELANG.** Weigering omgevingsvergunning voor bouw winkel door Welkoop Winkel B.V. (hierna: Welkoop). I.c. wordt overwogen dat de beoordeling van de vragen of de huurovereenkomst al dan niet is beëindigd en of er na de calamiteit een herbouwverplichting geldt, kwesties zijn voor de civiele rechter. De bestuursrechter kan daar in dit geval niet op vooruit lopen. Belang bij een inhoudelijke beoordeling van het beroep kan onder meer bestaan indien wordt gesteld dat schade is geleden ten gevolge van de betrokken bestuurlijke besluitvorming. Daartoe is vereist dat tot op zekere hoogte aannemelijk wordt gemaakt dat dergelijke schade is geleden als gevolg van het besluit. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 22 juli 2015, [ECLI:NL:RVS:2015:2282](#). Aannemelijk wordt geacht dat Welkoop schade heeft geleden, nu zij door het besluit de winkel na de calamiteit niet heeft kunnen herbouwen en daardoor geen winkel op het perceel heeft kunnen exploiteren. De rechtbank heeft dan ook terecht procesbelang aangenomen en het beroep van Welkoop terecht ontvankelijk geacht.

[Naar inhoudsopgave](#)

## Handhaving

JnB 2023, 819

MK ABRS, 04-10-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3706](#)

college van burgemeester en wethouders van Den Haag.

Bouwbesluit 2012 7.22

Algemene plaatselijke verordening voor de gemeente Den Haag (Apv) 2:40

**HANDHAVING. HOUTKACHEL. ROOK- EN STANKOVERLAST.** Afwijzen verzoeken van [appellant] om handhavend op te treden tegen het gebruik van een houtkachel door de bewoners van de [locatie 1] en hun een gedragsaanwijzing op te leggen. APV.

**GEDRAGSAANWIJZING.** I.c. worden het oordeel van de rechtbank en de daaraan ten grondslag gelegde overwegingen dat het verzoek van [appellant] om een gedragsaanwijzing op te leggen terecht is afgewezen, geheel onderschreven. Uitsluitend het standpunt van [appellant] dat mediation naar zijn overtuiging geen mogelijkheid biedt om tot een oplossing te komen, leidt niet de verplichting om een gedragsaanwijzing op te leggen.

**BOUWBESLUIT. BEVOEGDHEID.** De burgemeester was i.c. niet bevoegd om te besluiten op het verzoek van [appellant] om handhavend op te treden tegen het gebruik van de houtkachel wegens strijd met artikel 7.22 van het Bouwbesluit 2012. Het besluit op het verzoek had moeten worden genomen door het college. De beslissing op het bezwaar had eveneens door het college moeten worden genomen. Dit is niet gebeurd, zodat het bevoegdheidsgebrek niet is hersteld met het besluit op bezwaar.

JnB 2023, 820

MK ABRS, 04-10-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3702](#)

minister voor Medische Zorg.

Awb 5:51 lid 1

Opiumwet 3c lid 2

Opiumwetbesluit 5 lid 1

**BESTUURLIJKE BOETE.** Overtreding Opiumwet. De dertienwekentermijn die volgt uit artikel 5:51, eerste lid, van de Awb is een termijn van orde. Verwijzing naar de uitspraak van 8 maart 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:913](#). Uit de geschiedenis van de totstandkoming van dit artikel 5:51 (Kamerstukken II 2003/04, 29 702, nr. 3, p. 150) volgt dat overschrijding van de beslistermijn niet tot gevolg heeft dat de bevoegdheid tot het opleggen van een boete vervalt. Er wordt geen aanleiding gezien om daar nu anders over te oordelen. Als een onwenselijk lange tijd is verstreken tussen het uitbrengen van het boeterapport en de boetekennisgeving kan dit, in samenhang met andere factoren, wel leiden tot matiging van de boete. In dit geval is het boeterapport niet lang na afloop van de termijn genomen, zodat matiging om die reden niet aan de orde is.

[Naar inhoudsopgave](#)

## Omgevingsrecht

### Wabo

JnB 2023, 821

Rechtbank Noord-Nederland, 26-09-2023, [ECLI:NL:RBNNE:2023:3935](#)

college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder e

**WABO-milieu.** Afwijzing handhavingsverzoek geluidvoorschriften windturbinepark. I.c. wordt geoordeeld dat het college, gelet op de bevindingen van eiser en de leeftijd van de windturbines, niet heeft kunnen volstaan met het enkele berekenen van geluidwaarden. De kans wordt aanwezig geacht dat windturbines na ruim 20 jaar gebruik, een ander geluidsniveau produceren dan in de specificatie van vóór de ingebruikname is opgenomen. Het meten van het brongeluid van een windturbine is wellicht lastig, maar het college had door het uitvoeren van een meting aan de gevel van eiser, een indicatie kunnen krijgen van de juistheid van de door LBP/SIGHT berekende aannames en de door eiser gemeten waarden.

**Overige jurisprudentie Wabo-milieu:**

- MK Rechtbank Oost-Brabant, 04-10-2023, [ECLI:NL:RBOBR:2023:4826](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

## 8.40- en 8.42-AMvB's

JnB 2023, 822

ABRS, 04-10-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3704](#)

college van burgemeester en wethouders van Steenbergen.

Activiteitenbesluit milieubeheer 2.20 lid 6, 6.1 lid 1

**ACTIVITEITENBESLUIT. Afwijzing verzoek om stellen maatwerkvoorschrift.**

**Vertrouwensbeginsel. I.c. is de verleende omgevingsvergunning als gevolg van een wijziging van het Activiteitenbesluit van rechtswege vervallen. Het college heeft niet het gerechtvaardigd vertrouwen gewekt dat [appellante] zou worden toegestaan om maximaal twaalf keer per jaar tien vrachtwagenbewegingen te laten plaatsvinden in de avondperiode. Dit betekent echter niet dat de omstandigheid dat deze vrachtwagenbewegingen jarenlang wel waren toegestaan, geen rol behoort te spelen bij de belangenafweging om die vrachtwagenbewegingen nu al dan niet opnieuw toe te staan.**

Besluit waarbij het college onder meer het verzoek van [appellante] om het stellen van een maatwerkvoorschrift als bedoeld in artikel 2.20, zesde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer (hierna: Activiteitenbesluit) voor haar aardappelgroothandel heeft afgewezen. [...]

De belangenafweging van het college

3. [appellante] betoogt in de kern dat het college haar verzoek om het stellen van het door haar gewenste maatwerkvoorschrift ten onrechte heeft afgewezen. Zij stelt dat de belangenafweging van het college ondeugdelijk is omdat het college haar belang onvoldoende heeft meegewogen. [...]

3.1. Wie zich beroept op het vertrouwensbeginsel moet aannemelijk maken dat van de kant van de overheid toezeggingen of andere uitlatingen zijn gedaan of gedragingen zijn verricht waaruit hij/zij in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs kon en mocht afleiden of het bestuursorgaan een bepaalde bevoegdheid zou uitoefenen en zo ja hoe.

De Afdeling stelt vast dat de op 16 november 1999 verleende omgevingsvergunning als gevolg van een wijziging van het Activiteitenbesluit van rechtswege is vervallen. Op grond van het overgangsrecht zoals neergelegd in artikel 6.1, eerste lid van het Activiteitenbesluit, golden de geluidsvoorschriften bij die vergunning na de wijziging nog drie jaar als maatwerkvoorschriften. De vergunning noch de omstandigheid dat de geluidsvoorschriften nog drie jaar golden als maatwerkvoorschriften maken dat sprake is van een toezegging of gedraging van het college waaruit [appellante] kon afleiden dat het college later, na het van rechtswege vervallen van die vergunning, het nu door haar gewenste maatwerkvoorschrift zou vaststellen. Dat die vergunning eerder een bepaald aantal vrachtwagenbewegingen toestond, kan daarom niet het vertrouwen wekken dat na het vervallen van die vergunning bepaalde activiteiten zouden worden toegestaan door middel van een ander besluit. Ook door na het vervallen van de vergunning niet handhavend op te treden tegen de voortzetting van de transporten in de avond en nacht, heeft het college niet het vertrouwen gewekt die activiteiten uitdrukkelijk toe te zullen staan door middel van een maatwerkvoorschrift. Anders dan [appellante] stelt, heeft het college dus niet het gerechtvaardigd vertrouwen gewekt dat haar zou worden toegestaan om maximaal twaalf keer per jaar tien vrachtwagenbewegingen te laten plaatsvinden in de avondperiode. Dit betekent echter niet dat de omstandigheid dat deze vrachtwagenbewegingen jarenlang wel waren toegestaan, geen rol behoort te spelen bij de belangenafweging om die vrachtwagenbewegingen nu al dan niet opnieuw toe te staan.

Het betoog faalt in zoverre. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

## Natuurbescherming

**JnB 2023, 823**

**MK ABRS, 04-10-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3699](#)**

college van gedeputeerde staten van Overijssel, appellant.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

**NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. EMISSIEARM STALSYSTEEM D3.2.7.1.1. VARKENS.** Natuurvergunning voor het in werking hebben van een varkenshouderij. De rechtbank terecht heeft overwogen dat met de toepassing van de Rav-emissiefactor voor het emissiearme stalsysteem D3.2.7.1.1 de emissie uit deze stal niet met de vereiste zekerheid kan worden vastgesteld. Gelet hierop en hetgeen is overwogen over de referentiesituatie kan niet op grond van objectieve gegevens worden uitgesloten dat de aangevraagde wijziging van de varkenshouderij ten opzichte van de referentiesituatie significante gevolgen heeft.

**JnB 2023, 824**

**MK ABRS, 04-10-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3689](#)**

college van gedeputeerde staten van Overijssel, appellanten.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7

**NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. EMISSIEARM STALSYSTEEM E5.11. PLUIMVEE.** Natuurvergunning voor het wijzigen van een pluimveehouderij. De rechtbank heeft terecht overwogen dat met de toepassing van de Rav-emissiefactor voor het emissiearme stalsysteem E5.11 de emissie uit deze stal niet met de vereiste zekerheid kan worden vastgesteld. Gelet hierop kan niet op grond van objectieve gegevens worden uitgesloten dat de aangevraagde wijziging van de pluimveehouderij ten opzichte van de referentiesituatie significante gevolgen kan hebben. Het hoger beroep van het college is ongegrond. Het hoger beroep van de veehouderij is ongegrond, zodat de uitspraak van de rechtbank dient te worden bevestigd.

*Zie in dit verband ook de uitspraken van dezelfde datum inzake*

[ECLI:NL:RVS:2023:3692](#), [ECLI:NL:RVS:2023:3693](#), [ECLI:NL:RVS:2023:3687](#),  
[ECLI:NL:RVS:2023:3700](#), [ECLI:NL:RVS:2023:3695](#), [ECLI:NL:RVS:2023:3694](#) en  
[ECLI:NL:RVS:2023:3691](#).

*Bij deze uitspraken is een [persbericht](#) (“Negen uitspraken over natuurvergunningen voor veehouderijen in Overijssel”) uitgebracht.*

[Naar inhoudsopgave](#)

## Waterwet

JnB 2023, 825

MK Rechtbank Oost-Brabant, 21-09-2023, [ECLI:NL:RBOBR:2023:4636](#)

college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant, verweerder.

Waterwet 6.15, 6.22 lid 1 en 3 aanhef en onder b

**WATERWET. Ambtshalve wijziging van een vergunning voor het onttrekken van grondwater. Het bevoegd gezag moet, ook als het voornemens is om toepassing te geven aan artikel 6.22, eerste lid, van de Waterwet, bezien of er omstandigheden of feiten zijn die maken dat de handeling(en) waarvoor de vergunning is verleend niet langer toelaatbaar kunnen worden geacht. In dit verband wordt relevant geacht dat i.c. in de vergunning uit 1985 staat dat de aanpak van de sanering van de bodem- en grondwaterverontreinigingen, in het kader van de Interimwet bodemsanering aanstaande was, maar ten tijde van het nemen van het bestreden besluit nog steeds geen grondige sanering had plaatsgevonden en het beheersen van de kwaliteit van het grondwater een steeds groter probleem is geworden. Geoordeeld wordt dat dit een omstandigheid is die van invloed kan zijn op de chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem, waarnaar het college nader onderzoek had moeten doen, temeer omdat niet op voorhand kan worden uitgesloten dat, door de beperking van een onttrekking uit een bepaald grondwaterpakket, wijzigingen plaatsvinden in grondwaterstromingen die invloed kunnen hebben op de verspreiding van een aanwezige grondwaterverontreiniging.**

[Naar inhoudsopgave](#)

## Ambtenarenrecht

JnB 2023, 826

MK CRvB, 28-09-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1822](#)

korpschef van politie (korpschef)

Besluit algemene rechtspositie politie (Barp) 53

**AMBTENARENRECHT. VERGOEDING VAN HUUR- EN INRICHTINGSKOSTEN. Artikel 53 van het Barp is een discretionaire bepaling die de korpschef de bevoegdheid geeft om een tegemoetkoming te verlenen als aan de voorwaarden in die bepaling is voldaan. De korpschef heeft toegelicht dat hij steeds een individuele afweging verricht, waarbij alle relevante omstandigheden worden betrokken, waaronder ook de financiële mogelijkheden van de politiemedewerker die het verzoek heeft ingediend. Deze afweging heeft ook in dit geval plaatsgevonden. Gezien de aard, oorzaak en hoogte van de gevraagde kosten en de (financiële) omstandigheden van appellante heeft de korpschef een tegemoetkoming verleend van de helft van de gevraagde kosten. De korpschef heeft hiermee mogen volstaan. Aangevallen uitspraak bevestigd.**

[Naar inhoudsopgave](#)

## Bijstand

**JnB 2023, 827**

**CRvB, 12-09-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1788](#)**

college van burgemeester en wethouders van Utrecht.

Participatiewet (PW) 8

Verordening individuele inkomenstoelage gemeente Utrecht 2019 (verordening)

**PARTICIPATIEWET. AFWIJZING INDIVIDUELE INKOMENSTOESLAG. Gemeenten zijn vrij in de wijze waarop zij invulling geven aan het begrip ‘laag inkomen’.**

1.2. Het college heeft in beroep meegedeeld dat de motivering van het bestreden besluit niet juist is, maar heeft zich op het standpunt gesteld dat de afwijzing van de aanvraag toch in stand kan blijven omdat het netto-inkomen van appellant gedurende de van belang zijnde referteperiode meer bedroeg dan 110% van de van toepassing zijnde netto-bijstandsnorm. Daarom komt appellant niet in aanmerking voor een individuele inkomenstoelage. [...]

*Gemeenteraad geeft invulling aan het begrip ‘laag inkomen’*

4.2.1. Uit artikel 8 van de PW volgt dat het aan de gemeenteraad is om invulling te geven aan het begrip ‘laag inkomen’. Anders dan appellant heeft aangevoerd, hoeft de gemeenteraad bij de invulling van dit begrip niet aan te sluiten bij de (hoogte van de) Wajong-uitkering. De gemeenten zijn vrij in de wijze waarop zij invulling geven aan het begrip ‘laag inkomen’.[...]

4.2.2. Bij de invoering van de individuele inkomenstoelage is, anders dan bij de tot dan geldende langdurigheidstoelage, in artikel 36 van de PW inderdaad niet opgenomen dat onder laag inkomen niet wordt verstaan: in aanmerking te nemen inkomen hoger dan 110% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Maar dit betekent niet dat de gemeenteraad de norm van 110% niet in de verordening mag opnemen. Het is immers aan de gemeenteraad om invulling te geven aan het begrip ‘laag inkomen’. De gemeenteraad heeft niet in strijd gehandeld met de bedoeling van de wetgever door in de verordening de norm van 110% op te nemen.

*Hardheidsclausule*

4.2.3. Het college kan, in afwijking van de verordening, besluiten tot toekenning van de individuele inkomenstoelage als afwijzing daarvan naar het oordeel van het college kennelijk onredelijk is. Dat staat in artikel 5 van de verordening. Maar appellant heeft niet onderbouwd en dus ook niet aannemelijk gemaakt dat het vasthouden aan de norm van 110% – en het als gevolg daarvan niet toekennen van de individuele inkomenstoelage – kennelijk onredelijk is. Het beroep op de hardheidsclausule slaagt daarom niet.

**JnB 2023, 828**

**MK Rechtbank Rotterdam, 02-10-2023, [ECLI:NL:RBROT:2023:9079](#)**

college van burgemeester en wethouders van Rotterdam.

Participatiewet (Pw)

Beleidsregels eenmalige energietoelage 2022 Rotterdam (Beleidsregels)

**PARTICIPATIEWET. AFWIJZING AANVRAAG ENERGIE-TOESLAG. CATEGORIALE UITSLUITING VAN STUDENTEN GERECHTVAARDIGD, NU DIE ALS ZODANIG LEGITIEM, DOELMATIG EN PROPORTIONEEL IS. Naar het oordeel van de rechtbank is van gelijke categorieën geen sprake. Daarvoor is van betekenis dat de woonsituatie – en daarmee het energieverbruik – van studenten beduidend verschilt van de doelgroep lage inkomens in het**

algemeen. Studenten wonen over het algemeen kleiner, delen vaker voorzieningen en verbruiken diensgevolge minder energie.

Op basis van de door verweerder overgelegde cijfers kan worden geconcludeerd dat wat betreft de woonsituatie en de stijging van de energiekosten de situatie van de studenten als groep niet vergelijkbaar is met de situatie van de doelgroep lage inkomens in het algemeen. Gelet daarop heeft verweerder zich op het standpunt mogen stellen dat studenten als groep, anders dan de doelgroep lage inkomens in het algemeen, niet in overwegende mate zijn getroffen door de stijging van de energiekosten, zodat van gelijke gevallen geen sprake is. De categoriale uitsluiting van studenten van het recht op de energietoeslag is dan ook op zichzelf niet in strijd met het gelijkheidsbeginsel. Dat neemt niet weg dat zich in de groep studenten individuele situaties voordoen die wél gelijk zijn aan niet-studenten en dat eiseres onbestreden heeft gesteld in die situatie te verkeren. Naar het oordeel van de rechtbank is ook in die gevallen de toepassing van de categoriale uitsluiting van studenten gerechtvaardigd, nu die als zodanig legitiem, doelmatig en proportioneel is.

*Zie voorts de uitspraak van de Rechtbank Rotterdam van 2 oktober 2023, [ECLI:NL:RBROT:2023:9080](#).*

[Naar inhoudsopgave](#)

## Sociale zekerheid overig

JnB 2023, 829

MK CRvB, 15-09-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1800](#)

college van burgemeester en wethouders van Utrecht.

Awb 1:2

Jeugdwet (Jw) 1.1

**JEUGDWET. BELANGHEBBENDE. DEFINITIE JEUGDHULP EN OUDER.** De aanvraag van appellant strekt tot verstrekking van een voorziening voor jeugdhulp aan hemzelf. Reeds hierom is appellant bij deze aanvraag belanghebbende in de zin van artikel 1:2 van de Awb. Uit de definitie van jeugdhulp als bedoeld in artikel 1.1 van de Jw volgt dat een voorziening voor jeugdhulp aan jeugdigen en hun ouders geboden kan worden. Appellant valt niet onder deze wettelijke definitie. Hij heeft niet het gezag over zijn kinderen, verzorgt zijn kinderen niet en voedt ze niet op als behorend tot zijn gezin. Appellant voldoet dan ook niet aan de voorwaarden om een voorziening voor jeugdhulp op grond van de Jw te krijgen. De aanvraag van appellant moet daarom worden afgewezen.

[Naar inhoudsopgave](#)



## Bestuursrecht overig

### Inburgering

JnB 2023, 830

MK ABRS, 04-10-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3686](#)

Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Awb 3:2, 3:9, 5:46, 7:12

Wet inburgering 7, 7b, 16, 31

Besluit inburgering 4.13

**INBURGERING. Boete en terugbetalen van lening vanwege niet voldoen van inburgeringsplicht. De minister heeft niet voldaan aan de op hem rustende vergewisplicht door zonder nader onderzoek de adviezen van Argonaut aan het besluit van 16 juni 2021 ten grondslag te leggen.**

Bij besluit van 14 mei 2020 heeft de minister [appellant] een boete opgelegd van € 350,00 wegens het niet naleven van artikel 7, eerste lid, van de Wet inburgering (hierna: de Wi) en bepaald dat hij de lening voor het volgen van een inburgeringscursus moet terugbetalen.

5. [appellant] betoogt dat de rechtbank niet heeft onderkend dat de medische adviezen van Argonaut van 6 mei 2020 en 11 juni 2021 op onzorgvuldige wijze tot stand zijn gekomen. [appellant] voert aan dat Argonaut zijn PTSS-klachten niet heeft betrokken bij het advies van 6 mei 2020. Argonaut heeft volgens [appellant] ten onrechte maatgevend geacht dat de diagnose PTSS pas op de laatste dag van de inburgeringstermijn door ARQ Centrum '45 is gesteld en de behandeling na de inburgeringstermijn is aangevangen. De minister heeft verder volgens [appellant] het verzoek om gegevens aan zijn behandelaar ten onrechte beperkt tot de periode vanaf maart 2020 tot en met april 2021. Volgens [appellant] is deze periode niet relevant voor de vraag of hij in de periode van 23 november 2018 tot en met 24 oktober 2019 ten minste drie aaneengesloten maanden geen onderwijs heeft kunnen volgen. [appellant] voert verder aan dat de vraagstelling van Argonaut niet duidelijk genoeg was voor de medische behandelaars. [...]

Adviezen Argonaut

6. De Afdeling is van oordeel dat de redenering in het medisch advies van Argonaut van 6 mei 2020 niet begrijpelijk is en de getrokken conclusie niet daarop aansluit. De Afdeling is verder van oordeel dat het medisch advies van 11 juni 2021 niet zorgvuldig tot stand is gekomen. De Afdeling legt hierna uit hoe zij tot dit oordeel is gekomen.

Het medisch advies van 6 mei 2020 [...]

6.3. Dit advies bevat naar het oordeel van de Afdeling een onzorgvuldigheid, aangezien uit de brief van 19 februari 2020 volgt dat de diagnose op 24 oktober 2019, op de laatste dag van de inburgeringstermijn, is gesteld en [appellant] daarna op een wachtlijst is geplaatst voor behandeling. Het advies roept daarnaast vragen op, omdat daaruit niet kan worden afgeleid in hoeverre Argonaut de diagnose PTSS en de daarbij genoemde klachten uit de brief van 19 februari 2020 bij haar beoordeling heeft betrokken. Dat weegt des te zwaarder gelet op wat de Afdeling hierna onder 6.8 en 7.4. overweegt. Het lag op de weg van de minister om Argonaut hier nader over te bevragen. De

minister heeft dit niet gedaan. [...]

Het medisch advies van 11 juni 2021 [...]

6.8. Gelet op wat de Afdeling hiervoor onder 6.5 heeft overwogen, is het medisch advies van 11 juni 2021 niet zorgvuldig tot stand gekomen. Argonaut heeft haar vraagstelling aan ARQ Centrum '45 in de brief van 28 april 2021 namelijk beperkt tot een periode die buiten de inburgeringstermijn valt. De vraagstelling was daarnaast algemeen van aard. ARQ Centrum '45 heeft daarom geen concrete medische informatie verstrekt over de situatie van [appellant] binnen de inburgeringstermijn. Argonaut had moeten onderzoeken of er voordat op 24 oktober 2019 de diagnose PTSS werd gesteld, sprake was van klachten waardoor [appellant] werd beperkt in het volgen van het inburgeringstraject. Argonaut heeft zich bovendien in het medisch advies ten onrechte beperkt tot een beoordeling van de periode van 11 juli 2018 tot 19 februari 2020, aangezien de inburgeringstermijn liep van 25 februari 2015 tot en met 24 oktober 2019.

Bewijslast inburgeraar bij medische problematiek [...]

7.4. De Afdeling is het, mede in het licht van de door [appellant] overgelegde medische stukken, met hem eens dat Argonaut in haar adviezen van 6 mei 2020 en 11 juni 2021 onvoldoende heeft stilgestaan bij de diagnose PTSS en de gevolgen daarvan voor zijn vermogen om onderwijs te volgen binnen de inburgeringstermijn. Uit de onder 7.1 en 7.2 uiteengezette medische informatie volgt immers dat de diagnose PTSS weliswaar pas op 24 oktober 2019 is gesteld, maar dat [appellant] daarvoor al kampte met klachten die gerelateerd konden worden aan PTSS. Alles bij elkaar genomen concludeert de Afdeling dat de minister niet heeft voldaan aan de op hem rustende vergewisplicht door zonder nader onderzoek de adviezen van Argonaut aan het besluit van 16 juni 2021 ten grondslag te leggen. Het besluit van 16 juni 2021 is daarom in strijd met artikel 3:2 van de Awb tot stand gekomen. Omdat de minister de adviezen van Argonaut ten onrechte aan het besluit ten grondslag heeft gelegd, is het besluit ook in strijd met artikel 7:12, eerste lid, van de Awb niet deugdelijk gemotiveerd. [...] Is er ruimte voor nader onderzoek? [...]

8.1. De Afdeling is van oordeel dat er in dit geval geen ruimte is voor toepassing van de bestuurlijke lus. Weliswaar is nader onderzoek door de minister, bijvoorbeeld bestaande uit een nadere vraagstelling aan Argonaut, in beginsel mogelijk, maar dit zou neerkomen op nader onderzoek naar de medische situatie van [appellant] ten tijde van de inburgeringstermijn, die inmiddels bijna vier jaar geleden is verstreken. Gelet op dit tijdsverloop en in aanmerking genomen dat een dergelijk onderzoek zou leiden tot een verdere verlenging van deze procedure, die al bijna vier jaar duurt, verzet de goede procesorde zich in dit geval tegen toepassing van de bestuurlijke lus. Wat betekent dit voor de boete?

9. [...] Omdat de goede procesorde zich in dit geval verzet tegen de toepassing van de bestuurlijke lus (zie hiervoor onder 8.1), kan de minister het gebrek in het boetebesluit niet herstellen. Dit betekent dat de minister niet aan zijn bewijslast heeft voldaan. De Afdeling acht het daarom passend en geboden dat in dit geval geen boete wordt opgelegd.

Wat betekent dit voor de terugbetalingsverplichting?

10. [...] Gelet op het tijdsverloop valt redelijkerwijs niet te verwachten dat de minister in dit stadium een reële inschatting kan geven van de termijn waarmee de inburgeringsperiode achteraf gezien verlengd had moeten worden. Hierdoor kan de Afdeling niet vaststellen of [appellant] in dit geval te laat is ingeburgerd. Omdat [appellant] aannemelijk heeft gemaakt dat hij tijdens de inburgeringsperiode kampte met klachten die gerelateerd kunnen worden aan PTSS en deze klachten invloed hebben gehad op zijn vermogen om in te burgeren, komt het feit dat niet kan

worden vastgesteld of [appellant] te laat is ingeburgerd voor risico van de minister. Dit betekent dat de terugbetalingsverplichting teniet moet worden gedaan.

[Naar inhoudsopgave](#)

## Vreemdelingenrecht

### Asiel

**JnB 2023, 831**

**Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, 29-09-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:14671](#)**

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

EVRM 3

EU Handvest 4

**ASIEL. Dublin. Denemarken. Anders dan de Afdeling acht de rechtbank het beschermingsbeleid dat Nederland en Denemarken voeren ten aanzien van Syriërs wel wezenlijk anders. In Denemarken moet de vreemdeling aannemelijk maken dat hij in weerwil van het algemene uitgangspunt wel bescherming behoeft. In Nederland moet verweerder aannemelijk maken dat de vreemdeling in weerwil van het algemene uitgangspunt geen bescherming behoeft. De rechtbank acht dit echter geen omstandigheid om de overdracht aan Denemarken te verbieden.**

**JnB 2023, 832**

**Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Groningen, 28-09-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:14597](#)**

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

EVRM 3, 4 lid 2

**ASIEL. Eritrea. Nationale dienstplicht. De staatssecretaris heeft onvoldoende gemotiveerd dat eiseres zal worden vrijgesteld van de nationale dienstplicht. Gelet op de onbepaalde duur van de (civiele) dienstplicht en het ontbreken van keuzevrijheid, heeft de staatssecretaris daarom onvoldoende gemotiveerd dat in die situatie geen sprake is van een schending van de artikelen 3 en 4, tweede lid, van het EVRM. Dat volgens de staatssecretaris de werk- en levensomstandigheden van degenen die civiele dienst verrichten grotendeels gelijk zijn aan die van degenen die geen dienstplicht verrichten, maakt dit niet anders. Het is immers de onbepaalde duur en het ontbreken van keuzevrijheid die maken dat sprake kan zijn van een flagrante schending.**

[Naar inhoudsopgave](#)

## Richtlijnen en verordeningen

**JnB 2023, 833**

**HvJEU (Vierde kamer), 05-10-2023, [ECLI:EU:C:2023:733](#)**

OPFRA tegen SW.

Richtlijn 2011/95/EU 12

**KWALIFICATIERICHTLIJN.** Artikel 12, lid 1, onder a), tweede volzin, van richtlijn 2011/95/EU [Kwalificatierichtlijn] moet aldus worden uitgelegd dat de bescherming of bijstand van de United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA) moet worden geacht te zijn opgehouden wanneer deze organisatie niet in staat is om een staatloze van Palestijnse afkomst die onder die bescherming of bijstand valt, toegang te verzekeren tot de medische zorg en behandelingen zonder welke deze persoon een reëel risico op onmiddellijk overlijden loopt, of een reëel risico dat hij wordt blootgesteld aan een ernstige, snelle en onomkeerbare achteruitgang van zijn gezondheidstoestand of een aanzienlijke vermindering van zijn levensverwachting. Het staat aan de nationale rechter om na te gaan of er sprake is van een dergelijk risico.

[Naar inhoudsopgave](#)

## Toezicht en vrijheidsontneming

JnB 2023, 834

MK ABRS, 03-10-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3666](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Verdrag van Wenen inzake het verdragenrecht 31, 32, 33

Verdrag van Wenen inzake consulaire betrekkingen 36

Vw 2000 6 lid 3

Vb 2000 5.5

**VRIJHEIDSONTNEMENDE MAATREGEL.** De informatieplicht over het recht op consulaire bijstand in artikel 36, eerste lid, aanhef en onder b, van het Verdrag van Wenen is onverkort van toepassing op een grensdetentie op grond van artikel 6, derde lid, van de Vw 2000. Door de vreemdeling niet te wijzen op het aan hem toekomende recht op consulaire bijstand, heeft de staatssecretaris dit recht geschonden. Dit gebrek maakt de vrijheidsontneming pas onrechtmatig als na een belangenafweging blijkt dat de daarmee gediende belangen niet in redelijke verhouding staan tot de ernst van het gebrek en de daardoor geschonden belangen.

4.2. De Afdeling ziet zich gelet op het voorgaande betoog voor de vraag gesteld of de informatieplicht over het recht op consulaire bijstand in artikel 36, eerste lid, aanhef en onder b, van het Verdrag van Wenen van toepassing is op een grensdetentie op grond van artikel 6, derde lid, van de Vw 2000. De Nederlandse wetgever heeft het recht op consulaire bijstand bij vreemdelingendetentie geregeld in artikel 5.5, eerste en tweede lid, van het Vb 2000, maar daaruit volgt alleen dat vreemdelingen van wie ingevolge de artikelen 6, tweede lid, 58, eerste lid, of 59, 59a of 59b, van de Vw 2000 de vrijheid is ontnomen, moeten worden gewezen op het aan hen toekomende recht op consulaire bijstand. Artikel 6, derde lid en artikel 6, zesde lid, van de Vw 2000 worden niet vermeld in deze bepaling. Of dit een weloverwogen keuze is geweest van de wetgever, blijkt niet uit de totstandkomingsgeschiedenis van deze bepalingen.

4.3. De staatssecretaris is desondanks van mening dat uit het Verdrag van Wenen geen absolute verplichting voortvloeit om een vreemdeling aan wie een vrijheidsontnemende maatregel op grond van artikel 6, derde lid van de Vw 2000 is opgelegd, op zijn recht op consulaire bijstand te wijzen. De Afdeling volgt de staatssecretaris hierin niet. Weliswaar heeft deze bepaling betrekking op vreemdelingen die nog in afwachting zijn van een besluit op hun asielaanvraag en hebben deze vreemdelingen er daarom mogelijk belang bij dat de autoriteiten in het land van herkomst niet op de

hoogte raken van hun detentie, maar de informatieplicht in artikel 36, eerste lid, aanhef en onder b, van het Verdrag van Wenen schept om te beginnen alleen een verplichting de gedetineerde te informeren over zijn aanspraken. De enkele verwijzing naar omstandigheden waarin een vreemdeling verkeert die een asielaanvraag heeft ingediend, en de inhoud van het handboek van de UNHCR en artikel 30 van de Procedurerichtlijn zijn daarom onvoldoende voor de conclusie dat de staatssecretaris vreemdelingen in grensdetentie niet zou hoeven te informeren over de mogelijkheid van consulaire bijstand. Overigens verkeren vreemdelingen die op grond van de artikelen 59a en 59b van de Vw 2000 in bewaring zijn gesteld, in dezelfde situatie als vreemdelingen in grensdetentie, terwijl in die gevallen wel op grond van artikel 5.5, eerste en tweede lid, van het Vb 2000 de informatieplicht geldt. De staatssecretaris heeft niet toegelicht hoe deze vormen van detentie zich onderscheiden van de grensdetentie op grond van artikel 6, derde lid, van de Vw 2000. Wellicht is een grensdetentie bezien vanuit het oogpunt van de vreemdeling een wat hectischere situatie ten opzichte van de andere vormen van vrijheidsontneming, maar niet valt in te zien waarom het door de staatssecretaris genoemde risico dat de vreemdeling een overhaaste beslissing tot het indienen van een verzoek om consulaire bijstand neemt, niet zou kunnen worden ondervangen door een tijdige en adequate voorlichting aan de vreemdeling over de gevolgen van zo'n verzoek. [...]

4.5. Uit de bewoordingen van en de totstandkomingsgeschiedenis bij artikel 36, eerste lid, aanhef en onder b, van het Verdrag van Wenen volgt dat de bevoegde autoriteiten van de ontvangende Staat alleen de consulaire post van de zendstaat ervan in kennis mogen stellen dat binnen zijn resort een onderdaan van die Staat is gearresteerd, als die onderdaan daar om heeft verzocht. [...]

Onlosmakelijk verbonden met het recht om een verzoek om consulaire bijstand in te dienen, is het recht om te weten dat consulaire bijstand beschikbaar is. Uit de travaux préparatoires volgt dat de Staten zich realiseerden dat de bepalingen in artikel 36 geen effect zouden hebben, indien de in detentie genomen persoon zich niet bewust zou zijn van zijn rechten. Aan het eerste lid, aanhef en onder b, is daarom de zin toegevoegd dat de bevoegde autoriteiten de betrokken persoon onverwijld van zijn rechten krachtens deze alinea in kennis moeten stellen. Uit het voorgaande volgt dat artikel 36, eerste lid, aanhef en onder b, van het Verdrag van Wenen aan de vreemdeling individuele rechten toekent waarop hij zich rechtstreeks kan beroepen.

4.6. Artikel 36, eerste lid, aanhef en onder b, van het Verdrag van Wenen maakt voor de toepassing van het recht op consulaire bijstand verder geen onderscheid naar de vorm van vrijheidsontneming. Dat volgt uit de bewoordingen "of op enigerlei andere wijze in verzekerde bewaring wordt gesteld". Het tweede lid van dit artikel bepaalt dat de rechten in het eerste lid kunnen worden uitgeoefend overeenkomstig de wetten en regelingen van de ontvangende staat, in zoverre de verwezenlijking van de oogmerken waarvoor die rechten zijn verleend, volledig worden gewaarborgd. Deze bepaling biedt dus wat ruimte aan de Staten om invulling te geven aan het recht op consulaire bijstand, maar laat geen ruimte voor uitzonderingen op de rechten in het eerste lid.

4.7. Uit het voorgaande volgt dat artikel 36, eerste lid, aanhef en onder b, van het Verdrag van Wenen onverkort van toepassing is op grensdetenties op grond van artikel 6, derde lid, van de Vw 2000. Door de vreemdeling niet te wijzen op het aan hem toekomende recht op consulaire bijstand, heeft de staatssecretaris dit recht geschonden.

5. Dat het aan de vreemdeling toekomende recht op consulaire bijstand is geschonden, betekent niet dat het besluit tot oplegging van een vrijheidsontnemende maatregel daarmee onrechtmatig is. Dit gebrek maakt de vrijheidsontneming pas onrechtmatig als na een belangenafweging blijkt dat de daarmee gediende belangen niet in redelijke verhouding staan tot de ernst van het gebrek en de daardoor geschonden belangen. [...]

5.1. Naar het oordeel van de Afdeling weegt het grensbewakingsbelang van de staatssecretaris in dit geval zwaarder. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

### Ophouding

JnB 2023, 835

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, 29-09-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:14656](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 50 lid 3

**OPHOUDING. De bewaringsrechter is bevoegd om het strafrechtelijk voortraject te beoordelen bij zijn rechtmatigheidsbeoordeling van de ophouding en bewaringsmaatregel en verplicht is hier een oordeel over te geven als gebreken in het strafrechtelijk voortraject worden vastgesteld.**

10. De rechtbank volgt verweerder niet in zijn standpunt dat de bewaringsrechter niet bevoegd is om een strafrechtelijke aanhouding te beoordelen en niet bevoegd is om een eigen conclusie over de rechtmatigheid van dit strafrechtelijke voortraject te betrekken bij een beoordeling van de rechtmatigheid van de ophouding en/of bewaring. De rechtbank is bekend met de Afdelingsjurisprudentie op dit punt, maar overweegt dat het de vraag is of deze jurisprudentie onverkort kan blijven worden gevolgd.

11. De gedachte dat een vreemdeling die strafrechtelijk is aangehouden zich kan wenden tot de strafrechter om een uitspraak over de rechtmatigheid van deze strafrechtelijke aanhouding te verkrijgen, gaat kennelijk uit van de vooronderstelling dat dit een rechtsgang is die naar eigen keuze kan worden geëntameerd. Indien het echter niet tot een strafvervolgning komt, of een strafbaar feit wordt afgedaan met een boete of strafbeschikking, krijgt de vreemdeling geen mogelijkheid om zich ten overstaan van de strafrechter te beklagen over dwangmiddelen en bevoegdheden die jegens hem zijn aangewend. De vreemdeling kan zich niet op eigen gelegenheid tot de strafrechter wenden en een rechtmatigheidsoordeel vragen. [...]

13. De rechtbank overweegt dus dat de bewaringsrechter bevoegd is om het strafrechtelijk voortraject te beoordelen bij zijn rechtmatigheidsbeoordeling van de ophouding en bewaringsmaatregel en verplicht is hier een oordeel over te geven als gebreken in het strafrechtelijk voortraject worden vastgesteld. Gebreken in het strafrechtelijk voortraject kunnen, afhankelijk van de ernst en omvang van deze gebreken, leiden tot de conclusie dat de daarop volgende ophouding en/of maatregel onrechtmatig zijn. Dat deze beoordeling een nadere belangenafweging vergt maakt dit niet anders. Voor zover in de jurisprudentie wordt aangenomen dat een strafrechtelijk voortraject door de bewaringsrechter uitsluitend bij de rechtmatigheidsbeoordeling van de ophouding en/of bewaringsmaatregel kan worden betrokken als een andere rechter reeds een uitspraak heeft gedaan over de rechtmatigheid van het strafrechtelijk voortraject, is dit, naar het oordeel van de rechtbank, een ontoelaatbare beperking van het recht op een effectief rechtsmiddel. De vreemdeling zal immers doorgaans niet in staat zijn een uitspraak van deze "andere rechter" te verkrijgen voordat zijn beroep tegen de ophouding en/of bewaringsmaatregel of kennisgeving van de bewaring wordt beoordeeld door de bewaringsrechter. [...]

16. De rechtbank overweegt uitdrukkelijk het eens te zijn met de overweging in de uitspraak van de rechtbank, zittingsplaats Amsterdam, van 18 juli 2023 ([ECLI:NL:RBDHA:2023:10712](#)), voor zover

hierin is overwogen dat de door de Afdeling aangebrachte waterscheiding in de beoordeling van een strafrechtelijk voortraject en het daarop aansluitende vreemdelingerechtelijke bewaringstraject aan herziening toe is.

17. De rechtbank overweegt dat indien de vrijheidsbeperking, dan wel vrijheidsontneming die volgt op een strafrechtelijk voortraject voortduurt ten tijde van de rechtmatigheidsonderzoek door de bewaringsrechter, niet van de vreemdeling kan worden verwacht om met het opkomen tegen de aanhouding “te wachten” of hij zich dient te verantwoorden bij de strafrechter. In die gevallen kan ook niet van de vreemdelingen worden verwacht een civielrechtelijk kort geding aan te spannen om een rechtmatigheidsbeoordeling van het strafrechtelijk voortraject te verkrijgen alvorens hierover een beroepsgrond te kunnen aanvoeren. De bewaringsrechter dient ook ambtshalve na te gaan of aan alle rechtmatigheidsvoorwaarden voor oplegging en voortduring van de maatregel is voldaan. Het karakter van vrijheidsontneming brengt mee dat de bewaringsrechter, evenmin als de vreemdeling, kan wachten op het oordeel van een andere rechter alvorens een volwaardige rechtmatigheidsbeoordeling te verrichten. Daargelaten dat er geen rechtsgrond is die de bewaringsrechter verbiedt het strafrechtelijk voortraject bij de rechtmatigheidsbeoordeling van een voortdurende vrijheidsbeperking of vrijheidsontneming te betrekken, brengt het recht op een spoedige en doeltreffende voorziening mee dat het juist de bewaringsrechter is, die toch al is belast met de rechtmatigheidsbeoordeling van het traject dat aansluitend volgt op het strafrechtelijk voortraject, de aangewezen rechter is om de rechtmatigheid van het strafrechtelijk voortraject te beoordelen.

[Naar inhoudsopgave](#)